ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004 *2009*

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

2007/2154(INI)

6.10.2008

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με την ετήσια έκθεση για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
(2007/2154(INI))

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

Εισηγητής: Marco Cappato

PR_INI

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ 3

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την ετήσια έκθεση για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
(2007/2154(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τη Συνθήκη ΕΚ, και ιδίως το άρθρο 254 σχετικά με την υποχρέωση δημοσίευσης πράξεων και το άρθρο 255, παράγραφος 2, σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης των πολιτών και κατοίκων της ΕΕ σε έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής,

– έχοντας υπόψη τη Συνθήκη ΕΚ, και ιδίως το άρθρο 207, παράγραφος 3, σχετικά με την υποχρέωση του Συμβουλίου να προσδιορίσει στον εσωτερικό κανονισμό του τις προϋποθέσεις για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Συμβουλίου,

– έχοντας υπόψη τη Συνθήκη ΕΕ, και ιδίως το άρθρο 1 (αρχή της διαφάνειας, μία από τις γενικές αρχές της Ένωσης), το άρθρο 6 (δημοκρατία), το άρθρο 28, παράγραφος 1, και το άρθρο 41, παράγραφος 1 (εφαρμογή του δικαιώματος πρόσβασης σε έγγραφα που αφορούν την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας και θέματα αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις),

– έχοντας υπόψη τα άρθρα 10 και 16 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως τροποποιήθηκαν από τη Συνθήκη της Λισαβόνας, και τα άρθρα 15 και 298 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

– έχοντας υπόψη τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 41 (δικαίωμα χρηστής διοίκησης) και 42 (δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα),

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2001 για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής[1],

– έχοντας υπόψη τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ) και του Πρωτοδικείου σχετικά με την πρόσβαση στα έγγραφα, και ιδίως τις πρόσφατες αποφάσεις του Πρωτοδικείου στην υπόθεση Bavarian Lager Co. Ltd κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (υπόθεση Τ-194/04) και του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην υπόθεση Βασίλειο της Σουηδίας και Maurizio Turco κατά Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-39/05 P και C-52/05 P, (στο εξής, η «απόφαση του ΔΕΚ στην υπόθεση Turco»),

– έχοντας υπόψη τις δραστηριότητες και τα έγγραφα που εκδόθηκαν από τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή, σχετικά με το θέμα της πρόσβασης στα έγγραφα, καθώς και από τον Ευρωπαίο Επόπτη Προστασίας Δεδομένων,

– έχοντας υπόψη τη διοργανική συμφωνία της 20ής Νοεμβρίου 2002 μεταξύ του

[1] ΕΕ L 145 της 31.5.2001, σελ. 43.

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την πρόσβαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε ευαίσθητες πληροφορίες του Συμβουλίου στον τομέα της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας[1],

– έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η οποία υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 30 Απριλίου 2008, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (COM(2008)0229),

– έχοντας υπόψη το σχέδιο Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόσβαση σε επίσημα έγγραφα,

– έχοντας υπόψη τις προφορικές ερωτήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς το Συμβούλιο και την Επιτροπή σχετικά με την εκτέλεση της απόφασης του ΔΕΚ στην υπόθεση «Turco»,

– έχοντας υπόψη τις ετήσιες εκθέσεις του Συμβουλίου, της Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για το 2006 σχετικά με την πρόσβαση στα έγγραφα καθώς και το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 45 και το άρθρο 97, παράγραφος 7, του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (A6-0000/2008),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δημοκρατίες που βασίζονται στο κράτος δικαίου δεσμεύονται από την αρχή της δημοσιότητας των κανόνων που επηρεάζουν τους πολίτες, γεγονός που συνεπάγεται ένα καθήκον ειλικρίνειας και διαφάνειας για τα θεσμικά όργανα, και ιδίως για τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων των θεσμικών οργάνων, ώστε τα δημοκρατικά νομοθετικά όργανα να συνεδριάζουν, να συζητούν και να ψηφίζουν δημόσια, ενώ τα σχέδια νόμων και τα συναφή κείμενα να είναι επίσης διαθέσιμα,

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι, προκειμένου να διασφαλίζεται η λογοδοσία και η νομιμότητα ενός δημοκρατικού πολιτικού συστήματος, οι πολίτες έχουν το δικαίωμα να γνωρίζουν:

– πώς ενεργούν οι εκπρόσωποί τους, όταν εκλεγούν ή διορισθούν σε δημόσια όργανα ή όταν εκπροσωπούν το κράτος μέλος σε ευρωπαϊκό ή διεθνές επίπεδο (αρχή της λογοδοσίας),

– πώς λειτουργεί η διαδικασία λήψης αποφάσεων (συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων, των τροπολογιών, των προθεσμιών, των εμπλεκόμενων παραγόντων, των ψήφων κλπ.),

– πώς διανέμονται και πώς δαπανώνται οι δημόσιοι πόροι και ποια είναι τα αποτελέσματα των εν λόγω δαπανών (αρχή της ανιχνευσιμότητας των πόρων),

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διεθνής κοινότητα και η Ευρωπαϊκή Ένωση, βάσει των

[1] ΕΕ C 298 της 30.11.2002, σελ. 1.

εμπειριών των κρατών μελών της, αναγνωρίζουν σταδιακά ένα πραγματικό «δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα» και ένα «δικαίωμα ενημέρωσης» που βασίζονται στις αρχές της δημοκρατίας, της δημοσιότητας, της διαφάνειας και της ειλικρίνειας,

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα ποσοτικά δεδομένα που περιέχονται στις ετήσιες εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 από τα θεσμικά όργανα υποδεικνύουν ότι παρέχεται πρόσβαση σε έγγραφα σε μεγαλύτερο αριθμό περιπτώσεων (γενική μείωση του αριθμού και των ποσοστών αρνήσεων), ενώ οι λόγοι άρνησης διαφέρουν μεταξύ των θεσμικών οργάνων (με πρώτο επικαλούμενο λόγο την προστασία της διαδικασίας λήψης αποφάσεων) και ότι, όσον αφορά ευαίσθητα έγγραφα, η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν καταχώρησαν κανένα τέτοιο έγγραφο στα μητρώα τους, ενώ το Συμβούλιο καταχώρησε 79 ευαίσθητα έγγραφα σε σύνολο 409 εγγράφων στο μητρώο του· λαμβάνοντας υπόψη ότι, από την ποιοτική ανάλυση, προκύπτει σαφώς ότι ορισμένες διατάξεις του εν λόγω κανονισμού οδηγούν σε αποκλίνουσες ερμηνείες όσον αφορά τον ορθό τρόπο εφαρμογής του, γεγονός που αναγκάζει τους πολίτες να προσφεύγουν στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή και στο ΔΕΚ,

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Συμβούλιο δεν αναφέρει συστηματικά στα έγγραφά του τις παραπομπές στη νομοθετική διαδικασία, δυσχεραίνοντας με τον τρόπο αυτόν τη δυνατότητα σύνδεσης ενός εγγράφου με μια διαδικασία, ενώ επίσης είτε υποβαθμίζει έγγραφα σε «έγγραφα συνόδου», τα οποία δεν καταχωρούνται, είτε τα μεταχειρίζεται ως «διπλωματικά» έγγραφα, εξουδετερώνοντας με τον τρόπο αυτόν το δικαίωμα πρόσβασης των πολιτών στα έγγραφα,

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Διαδίκτυο είναι το κύριο μέσο πρόσβασης των πολιτών στα έγγραφα της ΕΕ, ενώ ο αριθμός των εγγράφων που διατίθενται από τα θεσμικά όργανα επιγραμμικά έχει αυξηθεί, γεγονός που καθιστά πλέον αναγκαία την περαιτέρω βελτίωση της ευχρηστίας των ιστοτόπων των θεσμικών οργάνων και των εγγράφων της ΕΕ και της διασυνδεσιμότητάς τους, καθώς και τη δημιουργία μιας κοινής πύλης της ΕΕ για πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα, τις διαδικασίες και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ,

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα θεσμικά όργανα της ΕΕ πρέπει να λάβουν πλέον περαιτέρω μέτρα για την επίτευξη μεγαλύτερης διαφάνειας, ειλικρίνειας και δημοκρατίας κινούμενα προς την κατεύθυνση μιας «πράξης της ΕΕ για την ελευθερία ενημέρωσης», καθώς αναδείχθηκαν διάφορες αδυναμίες στην εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001, τα θεσμικά όργανα πρέπει να αναλύσουν και να εφαρμόσουν επειγόντως τις πρόσφατες αποφάσεις, ενώ η Επιτροπή παρουσίασε την πρότασή της για την αναθεώρηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001,

1. τονίζει ότι η απόφαση-σταθμός του ΔΕΚ στην υπόθεση Turco κατέληξε στη διαπίστωση ότι *«ο κανονισμός 1049/2001 επιβάλλει, κατ' αρχήν, μια υποχρέωση κοινολόγησης των γνωμοδοτήσεων της νομικής υπηρεσίας του Συμβουλίου επί νομοθετικής διαδικασίας»*[1] και ότι στην εν λόγω απόφαση το Δικαστήριο κατέληξε στα ακόλουθα συμπεράσματα:

   – το δικαίωμα πρόσβασης του κοινού στα έγγραφα των θεσμικών οργάνων απορρέει από τον δημοκρατικό χαρακτήρα των εν λόγω θεσμικών οργάνων, όπως ορίζεται στην αιτιολογική σκέψη 4 και στο άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001,

[1] Αιτιολογική σκέψη 68 της απόφασης του ΔΕΚ στην υπόθεση Turco.

– οι εξαιρέσεις που περιέχονται στον εν λόγω κανονισμό (όπως η προστασία της διαδικασίας λήψης αποφάσεων) πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικά και να σταθμίζονται σε σχέση με το υπέρτερο δημόσιο συμφέρον της κοινολόγησης, καθώς αυτό συνδέεται με τη δημοκρατία, την καλύτερη συμμετοχή των πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, τη νομιμότητα, την αποτελεσματικότητα και την υπευθυνότητα της διοίκησης έναντι των πολιτών[1],

– τα συμπεράσματα αυτά αποκτούν ακόμη μεγαλύτερη σημασία όταν τα θεσμικά όργανα ενεργούν υπό τη νομοθετική τους ιδιότητα[2],

– η διαφάνεια σχετικά με τις διαφορετικές απόψεις που αφορούν μια πράξη (και τη νομιμότητά της), *«μέσω της δυνατότητας που αυτή παρέχει ώστε να τίθενται σε ανοικτό διάλογο οι διάφορες διιστάμενες απόψεις, συμβάλλει στο να αποκτούν τα θεσμικά όργανα μεγαλύτερη νομιμότητα στα μάτια του Ευρωπαίου πολίτη και στο να αυξάνεται η εμπιστοσύνη του προς αυτά»*[3],

– υπάρχει υποχρέωση εμπεριστατωμένης αιτιολόγησης της άρνησης πρόσβασης από το θεσμικό όργανο[4],

– η εξαίρεση μπορεί να εφαρμόζεται μόνο για το διάστημα κατά το οποίο η προστασία δικαιολογείται από το περιεχόμενο του εγγράφου[5]·

2. υπογραμμίζει ότι η προαναφερθείσα απόφαση του ΔΕΚ ενισχύει περαιτέρω στην ΕΕ την αρχή σύμφωνα με την οποία τα δημοκρατικά θεσμικά όργανα έχουν καθήκον να διασφαλίζουν τη δημοσιότητα των δραστηριοτήτων, των εγγράφων και των αποφάσεών τους, η οποία αποτελεί προϋπόθεση της νομιμότητας, της νομιμοποίησης και της υπευθυνότητάς τους, βάσει του άρθρου 6 της Συνθήκης ΕΕ και των άρθρων 254 και 255 της Συνθήκης ΕΚ, και ότι, κατά συνέπεια, τα έγγραφα πρέπει να δημοσιεύονται και σε κάθε περίπτωση να είναι προσπελάσιμα, και ότι οποιαδήποτε εξαίρεση από την εν λόγω αρχή πρέπει να είναι περιορισμένη και να ερμηνεύεται συσταλτικά·

3. καλεί επειγόντως όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να εφαρμόσουν τον κανονισμό (ΕΚ)

---

[1] Ένα έγγραφο το οποίο μπορεί να εμπίπτει σε μια εξαίρεση (όπως μια «νομική γνωμοδότηση») πρέπει να εξετάζεται όσον αφορά το περιεχόμενό του, προκειμένου να αξιολογείται ποια μέρη του εμπίπτουν στην εξαίρεση· ο κίνδυνος που συνδέεται με την κοινολόγηση πρέπει να είναι «ευλόγως προβλέψιμος και όχι αμιγώς υποθετικός»· πρέπει να σταθμίζεται ο εν λόγω κίνδυνος με «το γενικό συμφέρον να καταστεί το οικείο έγγραφο προσβάσιμο, λαμβανομένων υπόψη των πλεονεκτημάτων που απορρέουν ... από μια αυξημένη διαφάνεια, δηλαδή την καλύτερη συμμετοχή των πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων καθώς και μια μεγαλύτερη νομιμότητα, αποτελεσματικότητα και υπευθυνότητα της διοίκησης έναντι του πολίτη σε ένα δημοκρατικό σύστημα».

[2] Καθώς *«η δυνατότητα του πολίτη να γνωρίζει τις βάσεις της νομοθετικής δράσης συνιστά προϋπόθεση για την αποτελεσματική άσκηση των δημοκρατικών του δικαιωμάτων»*, αιτιολογική σκέψη 46 της απόφασης του ΔΕΚ στην υπόθεση Turco, και δεδομένου ότι ένα υπέρτερο δημόσιο συμφέρον που υπογραμμίζεται στον κανονισμό 1049/2001 είναι *«η κοινολόγηση εγγράφων ... που ανακύπτουν στο πλαίσιο της διαβούλευσης επί νομοθετικών πρωτοβουλιών μπορεί να αυξήσει τη διαφάνεια και το άνοιγμα της νομοθετικής διαδικασίας και να ενισχύσει το δημοκρατικό δικαίωμα του Ευρωπαίου πολίτη»*, αιτιολογική σκέψη 67 της απόφασης του ΔΕΚ στην υπόθεση Turco.

[3] Αιτιολογική σκέψη 59 της απόφασης του ΔΕΚ στην υπόθεση Turco.

[4] Αιτιολογική σκέψη 69 της απόφασης του ΔΕΚ στην υπόθεση Turco.

[5] Αιτιολογική σκέψη 70 της απόφασης του ΔΕΚ στην υπόθεση Turco.

αριθ. 1049/2001 εν όψει της πρόσφατης νομολογίας και ιδίως της υπόθεσης Turco με όλες τις συνέπειές της (δημοσίευση γνωμοδοτήσεων της νομικής υπηρεσίας, συσταλτική ερμηνεία εξαιρέσεων, υποχρέωση παροχής εμπεριστατωμένης αιτιολόγησης της άρνησης κλπ.), και καλεί επίσης το Συμβούλιο να εξασφαλίσει τη δημοσιότητα όλων των εγγράφων και των πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένης της ταυτότητας των μελών των αντιπροσωπειών των κρατών μελών στο Συμβούλιο, καθώς και στις ομάδες εργασίας του, δεδομένου ότι τα συμπεράσματα του ΔΕΚ, σύμφωνα με τα οποία η εξαίρεση της προστασίας της διαδικασίας λήψης αποφάσεων αντισταθμίζεται από το δημόσιο συμφέρον της διαφάνειας –καθώς οι διαφορετικές απόψεις σχετικά με μια νομοθετική πράξη παρέχουν μεγαλύτερη νομιμοποίηση στα θεσμικά όργανα– ισχύουν επίσης στην περίπτωση αυτή·

4. θεωρεί ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να ηγείται της προσπάθειας για δημοσιότητα, διαφάνεια και ειλικρίνεια στην ΕΕ, και ότι πρέπει να δρομολογήσει, πριν από τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου το 2009, ένα έκτακτο σχέδιο δράσης προκειμένου να εξασφαλίσει τη διάθεση περισσότερων και πιο εύκολα προσπελάσιμων πληροφοριών, ιδίως στον ιστότοπό του, σχετικά με:

   – τις δραστηριότητες των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τη συμμετοχή και την παρουσία τους στις κοινοβουλευτικές εργασίες, σε απόλυτους και σχετικούς αριθμούς και σε ποσοστά, πληροφορίες οι οποίες πρέπει να είναι διαθέσιμες και προσπελάσιμες από τους πολίτες επίσης μέσω κριτηρίων αναζήτησης[1],

   – τις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Ολομέλεια και στις επιτροπές: το Νομοθετικό Παρατηρητήριο πρέπει να βελτιωθεί με τη συμπερίληψη παραπομπών και συνδέσμων προς όλα τα συναφή έγγραφα[2]· οι εργασίες των επιτροπών πρέπει να διοχετεύονται στον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, όπως αυτές της Ολομέλειας, καθώς και να καταγράφονται και να είναι διαθέσιμες και προσπελάσιμες από τους πολίτες μέσω κριτηρίων αναζήτησης,

   – τις αποζημιώσεις και τις δαπάνες των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σύμφωνα με τη θέση του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή ότι η πρόσβαση στις

[1] Όπως: πόσες ημέρες ήταν παρών κάθε βουλευτής του ΕΚ στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και σε ποιες περιπτώσεις υπέγραψε ή/και ψήφισε, καθώς και με ποιον τρόπο και πότε πραγματοποιείται ονομαστική ψηφοφορία, στην Ολομέλεια και στις επιτροπές· σε ποιες συνεδριάσεις θεσμικών οργάνων έλαβε μέρος, στην Ολομέλεια ή/και σε επιτροπή ή/και σε αντιπροσωπεία κλπ.· τα δεδομένα πρέπει επίσης να είναι διαθέσιμα μέσω κριτηρίων αναζήτησης, όπως ονοματεπώνυμο του βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου / Ολομέλεια / επιτροπή / αντιπροσωπεία / ψηφοφορίες / παρουσία / ημέρα / μήνας / έτος / κοινοβουλευτική περίοδος / κλπ., και πρέπει να περιληφθούν σύνδεσμοι προς την εν λόγω ιστοσελίδα στις ιστοσελίδες των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και σε άλλους συναφείς ιστοτόπους· οι ιστοσελίδες των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου πρέπει να περιλαμβάνουν τις πληροφορίες αυτές καθώς και το ονοματεπώνυμο των βοηθών, τις εκπονηθείσες γνωμοδοτήσεις, τις κατατεθείσες τροπολογίες σε επιτροπές και στην Ολομέλεια σε εκθέσεις και άλλες πράξεις, τις αιτιολογήσεις ψήφου, τις οπτικοακουστικές παρεμβάσεις κλπ.

[2] Διαδικασίες και έγγραφα επιτροπών, όπως πρώτη έκθεση και τροπολογίες, γνωμοδοτήσεις άλλων επιτροπών, γνωμοδοτήσεις της νομικής υπηρεσίας, τροπολογίες κατατεθείσες στην Ολομέλεια, ονομαστικές ψηφοφορίες, διοργανικές επιστολές, ιδίως εκείνες που αφορούν νομοθετικές διαδικασίες, σε επίπεδο επιτροπών και Ολομέλειας, κλπ.

πληροφορίες πρέπει να ισχύει επίσης για τα εν λόγω δεδομένα[1],

και καλεί τα κράτη μέλη, τα εθνικά κοινοβούλια καθώς και άλλα αιρετά όργανα να πράξουν το ίδιο, θεσπίζοντας ένα μητρώο των δραστηριοτήτων των κοινοβουλίων και των βουλευτών·

5. προτρέπει την Επιτροπή να εφαρμόσει τη σύσταση του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή (καταγγελία 3208/2006/GG) σχετικά με το μητρώο της Επιτροπής όσον αφορά την υποχρέωσή της να «περιλαμβάνει στοιχεία αναφοράς για όλα τα έγγραφα κατά την έννοια του άρθρου 3(α) που βρίσκονται στην κατοχή της στο μητρώο που προβλέπεται από το άρθρο 11 του [κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001], στον βαθμό που αυτό δεν έχει ήδη υλοποιηθεί»·

6. θεωρεί ότι τα θεσμικά όργανα της ΕΕ πρέπει να δημιουργήσουν ένα ενιαίο μητρώο / πύλη πληροφοριών και εγγράφων της ΕΕ, που θα παρέχει τη δυνατότητα στους πολίτες να παρακολουθήσουν μια ορισμένη διαδικασία και να αποκτήσουν πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα που σχετίζονται με αυτήν[2]· το σχέδιο αυτό πρέπει να ξεκινά από την απλούστευση και τη συμπλήρωση των μητρώων και των ιστοσελίδων και τη διασύνδεσή τους μεταξύ θεσμικών οργάνων και να καταλήγει στην ενοποίησή τους σε μια ενιαία πύλη της ΕΕ· ζητεί τη δημιουργία, πριν από την έναρξη της επόμενης κοινοβουλευτικής περιόδου, ενός διοργανικού ημερήσιου δελτίου παρακολούθησης, το οποίο θα συγκεντρώνει τις πληροφορίες και τα έγγραφα που σχετίζονται με νομοθετικές και μη νομοθετικές δραστηριότητες και προγράμματα της ΕΕ, όπως προβλέφθηκε στο σχέδιο για τη διαφάνεια στον τομέα της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης, το οποίο βασίσθηκε σε διοργανική συμφωνία του 2004, αλλά δυστυχώς δεν έχει τεθεί ακόμη σε λειτουργία·

7. καλεί τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να εξασφαλίσουν ότι, τουλάχιστον πριν από την έναρξη της επόμενης κοινοβουλευτικής περιόδου:

   – όλα τα προπαρασκευαστικά έγγραφα θα αναφέρουν την παραπομπή στη νομοθετική διαδικασία,

   – όλες οι ημερήσιες διατάξεις και τα αποτελέσματα των διαδικασιών στο Συμβούλιο και στα προπαρασκευαστικά όργανα θα παραπέμπουν σαφώς στα έγγραφα με τις κατευθυντήριες γραμμές και θα καταχωρούνται ταχέως και εμπρόθεσμα και θα δημοσιεύονται στο μητρώο του Συμβουλίου (συμπεριλαμβανομένων των λεγόμενων «εγγράφων συνεδρίασης»),

   – έχοντας υπόψη ότι η αρχή της διαφάνειας συνδέεται άρρηκτα με την αρχή της χρηστής διοίκησης που διακηρύσσεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή στο άρθρο 41 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καλεί τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να καταστήσουν σαφές στους

[1] Σχέδιο σύστασης του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στην καταγγελία 3643/2005/(GK)WP.

[2] Όπως η αρχική πρόταση, τα πρακτικά των συνεδριάσεων, οι εκθέσεις, οι τροπολογίες, οι ψηφοφορίες, τα αποτελέσματα των ψηφοφοριών, οι συζητήσεις, η έναρξη ισχύος του κειμένου, η εφαρμογή στα κράτη μέλη, οι εκθέσεις αξιολόγησης κλπ.

πολίτες, με διαφάνεια και με κατανοητό τρόπο, το οργανόγραμμά τους υποδεικνύοντας το πεδίο αρμοδιότητας των εσωτερικών μονάδων τους, την εσωτερική ροή εργασιών και τις ενδεικτικές προθεσμίες των φακέλων που υπάγεται στην αρμοδιότητά τους, τις υπηρεσίες στις οποίες μπορούν να προσφύγουν οι πολίτες για την εξασφάλιση στήριξης και πληροφοριών ή σε περίπτωση διοικητικής προσφυγής·

8. καλεί τα θεσμικά όργανα να εξασφαλίσουν την αύξηση της διαφάνειας στις διαδικασίες επιτροπολογίας, καθώς και στις συμφωνίες στο στάδιο της πρώτης ανάγνωσης που διαπραγματεύονται μεταξύ τους τα θεσμικά όργανα στις διαδικασίες συναπόφασης (τους λεγόμενους «τριμερείς διαλόγους»), προκειμένου να διασφαλισθεί ότι οι διοργανικές συμφωνίες συνάδουν πλήρως με τα καθήκοντα της δημοσιότητας, της διαφάνειας και της ειλικρίνειας στις νομοθετικές διαδικασίες, στις οποίες συμμετέχει μια κοινοβουλευτική συνέλευση που έχει θεσμοθετημένο καθήκον διεξαγωγής δημόσιων συνεδριάσεων και δημοσίευσης των εξετασθέντων εγγράφων·

9. θεωρεί ότι η αρχή της έντιμης συνεργασίας των θεσμικών οργάνων συνεπάγεται την υποχρέωση των θεσμικών οργάνων, ιδίως όταν επεξεργάζονται νομοθετικούς φακέλους ή διεθνείς συνθήκες (για παράδειγμα, συνεργασία ΕΕ-ΗΠΑ στον θέματα ΔΕΥ, καταστάσεις ονομάτων επιβατών και προστασία των δεδομένων) ή διαδικασίες διορισμού (για παράδειγμα, τον διορισμό του Διευθυντή του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων), να ανταλλάσσουν όλα τα συναφή έγγραφα και τις πληροφορίες, ακόμη και εάν είναι ευαίσθητα ή εμπιστευτικά, και ότι οι ισχύουσες πρακτικές πρέπει να βελτιωθούν επειγόντως·

10. εγκωμιάζει τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή για το έργο του όσον αφορά την εξασφάλιση μεγαλύτερης διαφάνειας από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, και συμμερίζεται τις απόψεις που διατυπώθηκαν από κοινού με τον Ευρωπαίο Επόπτη Προστασίας Δεδομένων σχετικά με την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ της προστασίας των δεδομένων και του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή που καλύπτεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα· ζητεί από τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή να εκπονήσει, για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο που πρόκειται να εκλεγεί, μια έκθεση σχετικά με την πρόσβαση στα έγγραφα, στην οποία θα εξετάζονται τα θέματα που θίγονται στην παρούσα έκθεση·

11. καλεί τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να εργασθούν προς την κατεύθυνση μιας φιλόδοξης ευρωπαϊκής «πράξης για την ελευθερία ενημέρωσης», βάσει της τρέχουσας προτεινόμενης αναθεώρησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001·

12. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στις κυβερνήσεις και στα κοινοβούλια των κρατών μελών, στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή και στο Συμβούλιο της Ευρώπης.